

## **Toekenningscriteria Voedselbanken Per 1 januari 2026**

**DEFINITIEF** – vastgesteld tijdens de ALV Voedselbanken Nederland d.d. 29 november 2025

### **Vastgesteld door de ALV (Algemene Ledenvergadering) – 29 november 2025**

- Herbevestiging van de eerder gedeelde uitgangspunten en eerdere ALV-besluiten.
- Vaststelling van de **toekenningscriteria 2026**.
- Steun voor het **leertraject intakers** en het **communicatieplan**.
- Stimuleren van een bredere discussie over **langdurige afhankelijkheid van voedselhulp** (20–25% van de klanten bij sommige voedselbanken).
- Mandaat voor de **landelijke Klankbordgroep** criteria om de toepassing van de criteria 2026 te monitoren en hierover terug te koppelen.

### **Inhoud**

1. Inleiding
2. Relevante ALV-besluiten
3. Gedeelde waarden
4. Wie komt in aanmerking?
  - 4.1 Normbedragen
5. Berekening normbedrag
  - 5.1. Tabel A – Inkomsten
  - 5.2. Tabel B – Uitgaven
6. Aanvullende punten
  - 6.1 Spaartegoeden
  - 6.2 Wie niet in aanmerking komt
7. Afkortingen

### **1. Inleiding**

Voedselbanken Nederland ondersteunt jaarlijks ±150.000 klanten, terwijl er 540.000 mensen in armoede leven en mogelijk in aanmerking komen (CBS, SCP, NIBUD).

De **toekenningscriteria 2026** zijn gebaseerd op:

- Nibud-minimumbegrotingen (juli 2025)
- Eerdere ALV-besluiten
- Advies van de landelijke Klankbordgroep Criteria 2026

We hanteren **landelijke richtlijnen met ruimte voor lokaal maatwerk**. Normbedragen worden jaarlijks aangepast met de Consumentenprijsindex (CPI) van het CBS.

## 2. Relevante - eerdere besluiten van de ALV.

- **Coulanceregeling:** tot 15% boven het normbedrag → hulp en traject (ALV 2023/2024).
- **Direct boodschappen bij aanvraag:** minimaal 1 maand, tot intake uitsluitel geeft (ALV 2021/2024).
- **Een pakket met een traject:** altijd koppeling met begeleiding/zelfredzaamheid (ALV2019).
- **Klant centraal, drempels verlagen:** eenvoudige procedures.
- **Tijdelijke noodhulp:** streven max. 3 jaar, maatwerk en verlenging mogelijk (ALV 2024).

*\* Coulance betekent dat iemand toch voedselhulp kan krijgen als het te besteden bedrag tot 15% boven de norm ligt. Dit wordt altijd kort uitgelegd in het klantdossier.*

## 3. Gedeelde waarden

- **Noodhulp waar nodig** – zonder oordeel, laagdrempelig en met vertrouwen.
- **Directe steun** – voedselpakket bij aanmelding.
- **Zelfredzaamheid** – traject richting financiële onafhankelijkheid.
- **Menselijke maat** – we kijken naar de persoonlijke situatie, ruimte voor maatwerk.
- **Landelijke consistentie** – uniforme normen, met 15% coulance boven het normbedrag.

## 4. Wie komt in aanmerking?

Huishoudens die, na aftrek van noodzakelijke en onvermijdbare lasten, minder dan het **normbedrag** overhouden voor voeding en levensonderhoud.

- Extra kosten (zorg, kinderopvang, vervoer) worden meegewogen.

### 4.1. Normbedragen 2026

| Huishouden        | 2026   | 2025   | 2024   |
|-------------------|--------|--------|--------|
| 1 persoon         | €335   | €325   | €315   |
| 2 personen        | €460   | €445   | €430   |
| 3 personen        | €585   | €565   | €545   |
| 4 personen        | €710   | €685   | €660   |
| 5 personen        | €835   | €805   | €775   |
| 6 personen        | €960   | €925   | €890   |
| 7 personen        | €1.085 | €1.045 | €1.005 |
| Per extra persoon | +€125  | +€120  | +€115  |

#### Toelichting:

- Voor 2026 is gerekend met **CPI** (Consumentenprijsindex) **3,46% inflatie**.
- Er wordt **geen onderscheid** gemaakt tussen volwassenen en kinderen.
- Jaarlijkse indexatie volgt het CBS.

## 5. Berekening normbedrag

**Formule:** Inkomen -/- onvermijdbare kosten -/- vaste uitgaven = **vrij besteedbaar bedrag**

Is het vrij besteedbaar bedrag lager dan het normbedrag? → Dan komt iemand in aanmerking voor voedselhulp.

*Voor een zorgvuldige beoordeling en om recht te doen aan de menselijke maat, wordt gevraagd om inzage in de bankafschriften van alle bankrekeningen over de afgelopen drie maanden.***5.1**

## Inkomsten

| Categorie                                                               | Mee te rekenen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Aanvrager &amp; partner</b>                                          | Netto-inkomen uit arbeid, onderneming, vermogen, uitkeringen (WW, AOW, pensioen, bijstand), bijzondere bijstand bij bewindvoering, huur- en zorgtoeslag, kindgebonden budget, kinderopvangtoeslag, alimentatie, teruggave inkomstenbelasting                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Inwonende 18-plussers met regulier inkomen uit werk of uitkering</b> | <p><b>Er is over het wel of niet bijdragen van kostgeld gestemd door de ALV van 29-11-2025. Definitieve tekst per 1 januari 2026:</b></p> <p><b>“Ieder bestuur van een lokale voedselbank bepaalt zelf óf en in welke hoogte een bijdrage van inwonende 18-plussers wordt meegenomen, met een maximum van €250 per maand per persoon, waarbij dit altijd in het voordeel van de klant wordt toegepast en kort wordt gemotiveerd in het klantdossier.”</b></p> <p><i>Deze passage vervangt alle eerdere varianten (“ja”, “nee”, “vrije invulling”).</i></p> |
| <b>Bewindvoering</b>                                                    | <p>Bij Bewindvoering worden bankafschriften (beheer- en leef rekening) van de afgelopen drie maanden en een actueel budgetplan opgevraagd.</p> <p>Er wordt gekeken naar inkomsten, uitgaven en lopende aflossingen.</p> <p><b>Het leefgeld is niet vanzelfsprekend het uitgangspunt;</b> beoordeeld wordt of dit realistisch en passend is en altijd in het voordeel van de klant.</p>                                                                                                                                                                     |

### Niet meerekenen:

Vakantiegeld • PGB • Kinderbijslag • Bijzondere bijstand • Bijbanen kinderen •  
 Studiefinanciering • Pleegkindvergoedingen • Noodfonds energie

## 5.2 Uitgaven Lokale besturen kunnen uitzonderingen maken, altijd in het voordeel van de hulpvrager.

| Categorie                            | Mee te rekenen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Vaste lasten</b>                  | Huur/hypotheek (rente + aflossing), energie en water, zorgverzekering (basis verplicht), inboedel-, aansprakelijkheids- en uitvaartverzekering, gemeentelijke en waterschap belastingen, aanvullende zorgverzekering indien aanwezig, Rechtsbijstandsverzekering, dierenarts verzekering, eigen bijdrage CAK en andere aantoonbare onvermijdbare vaste lasten. |
| <b>Vervoer</b>                       | <p>OV: werkelijke noodzakelijke kosten. Auto/scooter: verzekering + wegenbelasting max. €100 p.m. bij medische- of andere noodzaak; brandstofkosten indien geen (OV) alternatief.</p> <p>Scootmobiel/invalidenauto: werkelijke kosten tenzij vergoed</p>                                                                                                       |
| <b>Schulden &amp; contractlasten</b> | Aflossingen die schuld verminderen, betaalde alimentatie, contractueel vastliggende lasten (bijv. telefoonabonnement)                                                                                                                                                                                                                                          |

| Categorie                                         | Mee te rekenen                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Huishoudelijke &amp; persoonlijke uitgaven</b> | Vast bedrag p.m.: <b>€175 (aanvrager), €100 (partner), €60 (inwonende volwassene zonder inkomen), €60 (minderjarige), €60 (inwonende student)</b>                                |
| <b>Reserveringsuitgaven</b>                       | Kleding €62 p.m. (aanvrager en inwonende 18+ zonder inkomen), klein onderhoud €31 p.m., inboedel afhankelijk van gemeente. Kledingbedrag kan worden gehalveerd bij Kledingbank   |
| <b>Sociale participatie</b>                       | Vast bedrag p.m.: €60 (aanvrager), €40 (partner), €20 (inwonende 18+ zonder inkomen). Gebaseerd op 50% Nibud-advies (compensatie voor het niet meerekenen van het vakantiegeld). |
| <b>Kinderopvang</b>                               | Noodzakelijke kosten die niet elders worden vergoed                                                                                                                              |
| <b>Huisdieren</b>                                 | Werkelijke kosten dierenarts (bij het ontbreken van verzekering) eenmalig meetellen (omzetten naar maandbedrag)                                                                  |

**Niet meerekenen:**

Voeding voor huisdieren • Kosten pleegkinderen

**6. Aanvullende punten**
**6.1 Spaartegoeden**

Vrij besteedbaar (direct opvraagbaar) spaargeld:

| Huishouden           | Max. spaarbedrag |
|----------------------|------------------|
| Gezin met 2 kinderen | €7.550           |
| Twee volwassenen     | €6.850           |
| Alleenstaande        | €5.200           |

**6.2 Vanwege hulp via andere kanalen vallen buiten de voedselbankhulp:**

- Uitwonende studenten
- Daklozen in opvangvoorzieningen
- Asielzoekers/statushouders/ontheemden in AZC/opvang
- Niet-gedocumenteerden

**7. Afkortingen**

- **CPI** – Consumentenprijsindex (CBS)
- **CBS** – Centraal Bureau voor de Statistiek
- **Nibud** – Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
- **CAK** – Centraal Administratie Kantoor (zorgbijdragen)
- **PGB** – Persoonsgebonden budget
- **AZC** – Asielzoekerscentrum

=====